

30. mart 2022.

Udruženje građanki FemPlatz i preko 60 partnerskih organizacija, mreža i pojedinki zahteva

Hitnu reakciju i sprečavanje femicida u Srbiji

U periodu od 21. marta do danas saznali smo iz medija da su četiri žene ubijene. Prema izveštavanju medija, prekjuče je u Zaječaru ženu ubio komšija nakon nekoliko godina konstantnog maltretiranja, koje je više puta prijavila nadležnima. Žena iz Vranja preminula je u bolnici nakon što je suprug izbo nožem, a dve žene iz Beograda i Smederevske Palanke ubili su sinovi.¹ U istom periodu, mediji su izvestili o najmanje sedam pokušaja femicida i nasilja prema ženama. Dok se sve ovo dešava, institucije nadležne za sprečavanje i borbu protiv nasilja prema

ženama ne reaguju niti se obraćaju uznemirenoj javnosti.

Posebno je zabrinjavajuće što u navedenim slučajevima, i nakon prijave nasilja, nadležne institucije nisu obezbedile zaštitu i bezbednost ovih žena. Veliki broj ubistava žena nije sprečen zbog izostanka blagovremene i efikasne reakcije institucija sistema, od neblagovremenog reagovanja na prijave nasilja, preko umanjivanja opasnosti i nesagledavanja rizika od ugrožavanja bezbednosti žrtve.

Uprkos brojnim preporukama međunarodnih tela za ljudska prava i ženskih nevladinih organizacija, u Srbiji i dalje nema javno dostupnih statističkih podataka o rasprostranjenosti femicida. S druge strane, korišćenje trenutno raspoloživih mehanizama zaštite na adekvatan i dosledan način značajno bi unapredilo zaštitu žena od nasilja i sprečilo veliki broj femicida. Izostanak delotvorne prevencije femicida, kao najekstremnije manifestacije nasilja, svakog dana šalje poruku ženama da su njihovi životi manje vredni.

Zahtevamo od institucija nadležnih za sprečavanje i zaštitu žena od nasilja **da hitno reaguju** na poslednje slučajeve femicida, istraže i **objasne javnosti eventualne propuste** i izostanak efikasne reakcije na prethodne prijave nasilja i **navedu precizne korake za dalje sprečavanje femicida**. Obaveze, standardi i planovi za sprečavanje rodno zasnovanog nasilja prema ženama i sprečavanje femicida postoje, ali je potrebna delotvorna akcija, a ne deklarativno opredeljenje.

Skoro svaki femicid je mogao biti sprečen. I svaka institucija ima odgovornost i obavezu da radi na sprečavanju femicida.

¹ Raspoloživi podaci pokazuju da je 67% femicida počinjeno u partnersko-porodičnom odnosu (u 48,8% ubica je bivši ili sadašnji partner, a u 18,3% sin) – *Pokušaj femicida i femicid u Srbiji: sprečavanje i procesuiranje*, FemPlatz i Ženski istraživački centar za edukaciju i komunikaciju, 2020.

Zahtev potpisuju:

1. Udruženje građanki FemPlatz
2. Akademija ženskog liderstva
3. Alternativni centar za devojke
4. Atina
5. Beogradski centar za ljudska prava
6. Bibija romski ženski centar
7. BIRODI
8. Centar modernih veština
9. Centar Vrdničak
10. Centar za biopolitičku edukaciju
11. Centar za kulturnu dekontaminaciju
12. Centar za podršku ženama
13. Centar za prava deteta
14. Centar za samostalni život osoba sa invaliditetom
15. Da se zna!
16. Feministička inicijativa protiv seksualnog nasilja Verujem ti
17. FEMIX
18. Fondacija BFPE za odgovorno društvo
19. Gender knowledge hub
20. Građanske inicijative
21. IAN Međunarodna mreža pomoći
22. Impuls Tutin
23. Inicijativa za ekonomska i socijalna prava - A11
24. Inicijativa za prava osoba sa mentalnim invaliditetom MDRI-S
25. Iz kruga Kragujevac
26. Iz kruga Vojvodina
27. Kolektiv Talas TIRV
28. Mame su zakon
29. Mreža SOS Vojvodina
30. Neformalna grupa Prostori
31. Nezavisno udruženje novinara Srbije
32. NVO Astra
33. NVO CETRA
34. Omladinski centar Crna kuća 13
35. Rime Zaječar
36. Roma Daje
37. Romska ženska mreža Republike Srbije
38. Savetovalište za borbu protiv nasilja u porodici
39. Snaga prijateljstva Amity
40. SOS Ženski centar
41. Tim Društva za razvoj kreativnosti iz Aleksinca

42. Udruženje ALTERO - Asocijacija za lični trening, edukaciju, razvoj i osnaživanje
43. Udruženje KROKODIL
44. Udruženje Romkinja Osvit
45. Udruženje žena Peščanik
46. UG Libero
47. Užički centar za prava deteta
48. Viktimološko društvo Srbije
49. YUCOM – Komitet pravnika za ljudska prava
50. YUROM centar
51. Žene juga Pirot
52. Ženska platforma za razvoj Srbije
53. Ženska solidarnost
54. Ženski centar Užice
55. Ženski istraživački centar za edukaciju i komunikaciju
56. Žensko udruženje kolubarskog okruga

Pojedinke:

1. Aleksandra Galonja
2. Ana Isaković
3. Biljana Maletin
4. Dr Margareta Bašaragin
5. Jelena Jaćimović
6. Ljiljana Stevković
7. Ljupka Mihajlovska
8. Marina Pančić
9. Olivera Ilkić
10. Tatjana Macura
11. Zorica Rašković